

## „Maksekäsu” menetlused - Itaalia



Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [it](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad. Järgmised keeleversioonid: [en](#) on juba tõlgitud.

### SISUKORD

- 1 [Maksekäsumenetluse olemasolu](#)
  - 1.1 [Menetluse kohaldamisala](#)
    - 1.1.1 [Milliste nõuete puhul võib seda kohaldada \(nt ainult rahaliste, lepinguliste vm nõuete puhul\)?](#)
    - 1.1.2 [Kas nõude väärtusele on kehtestatud ülemmäär?](#)
    - 1.1.3 [Kas kõnealuse menetluse kasutamine on vabatahtlik või kohustuslik?](#)
    - 1.1.4 [Kas kõnealust menetlust saab kasutada ka siis, kui kostja elab mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis?](#)
  - 1.2 [Pädev kohus](#)
  - 1.3 [Vorminõuded](#)
    - 1.3.1 [Kas tüüpvormi kasutamine on kohustuslik? \(Kui on, siis kust selle vormi saab?\)](#)
    - 1.3.2 [Kas advokaadi kaasamine on kohustuslik?](#)
    - 1.3.3 [Kui üksikasjalikult tuleb nõuet põhjendada?](#)
    - 1.3.4 [Kas vaidlusaluse nõude kohta tuleb esitada kirjalikke tõendeid? Kui jah, siis millised dokumendid on tõendina vastuvõetavad?](#)
  - 1.4 [Taotluse rahuldamata jätmine](#)
  - 1.5 [Edasikaebamine](#)
  - 1.6 [Vastuväide](#)
  - 1.7 [Vastuväite esitamise tagajärjed](#)
  - 1.8 [Vastuväite esitamata jätmise tagajärjed](#)
    - 1.8.1 [Mida tuleb teha, et saada täitmisele pööratav kohtulahend?](#)
    - 1.8.2 [Kas kõnealune kohtulahend on lõplik või on kostjal veel võimalik lahend edasi kaevata?](#)

### 1 Maksekäsumenetluse olemasolu

Muude lihtmenetluste hulgas on Itaalia tsiviilkohtumenetluse seadustikus loetletud ka maksekäsumenetlus (*procedimento di ingiunzione*) (artikkel 633 ja sellele järgnevad artiklid). Tegemist on *ex parte* menetlusega, sest kohus teeb otsuse võlausaldaja taotluse kohta, ilma et ta kuulaks ära võlgniku või annaks talle võimaluse esitada vastuseid või märkusi.

Võlgnik kuulatakse ära alles hiljem, kui ta vaidlustab maksekäsu.

Maksekäsumenetlust võib taotleda ainult teatavate nõuete korral (rahasumma tasumise nõue või nõue tarnida teatav kogus asendatavaid kaupu jne) ning tingimusel, et täidetud on teatavad tsiviilseadustikus sätestatud tingimused (nt võlausaldajad peavad esitama kirjalikke tõendeid oma nõude toetamiseks).

Kui nõuet menetlev kohus leiab, et see on põhjendatud, käsib ta võlgnikul tasuda summa teatava tähtaja jooksul, milleks on tavaliselt 40 päeva, kuid kohus teavitab võlgnikku ka sellest, et võlgnik võib vaidlustada maksekäsu sama tähtaja jooksul, ja kui vastuväiteid ei esitata, muutub maksekäsk lõplikuks ja see võidakse täitmisele pöörata.

#### 1.1 Menetluse kohaldamisala

Menetlust kohaldatakse selliste nõuete suhtes, mille on esitanud võlausaldajad, kellele võlgnetakse raha või teatav kogus asendatavaid kaupu, või mis tahes isikud, kellel on õigus saada konkreetset vallasvara.

#### 1.1.1 Milliste nõuete puhul võib seda kohaldada (nt ainult rahaliste, lepinguliste vm nõuete puhul)?

Kui menetlus on seotud rahalise nõudega, peab summa olema täpselt määratletud. See välistab võimaluse esitada avaldus maksekäsu saamiseks lepinguväliste nõuete korral. Näiteks ei ole võimalik nõuda sellise kahju hüvitamist, mis on tekkinud ebaseadusliku tegevuse tulemusel.

#### 1.1.2 Kas nõude väärtusele on kehtestatud ülemmäär?

Ei, ülemmäär puudub. Maksekäsku võib taotleda mis tahes väärtusega nõuete korral.

#### 1.1.3 Kas kõnealuse menetluse kasutamine on vabatahtlik või kohustuslik?

Maksekäsumenetluse kasutamine on vabatahtlik. Võlausaldaja võib alati esitada tavapärase hagi.

#### 1.1.4 Kas kõnealust menetlust saab kasutada ka siis, kui kostja elab mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis?

Jah.

### 1.2 Pädev kohus

Maksekäsu saamiseks peab pöörduma selle rahukohtu (*giudice di pace*) või madalama astme kohtu (*tribunale*) poole, kellel oleks pädevus tavapärase menetluse korral. Rahukohus on pädev menetlema ainult väiksemaid kohtuvaidluseid vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 7 sätestatud kriteeriumidele (vt allpool osutatud lisa). Kui avaldus esitatakse madalama astme kohtule, menetleb asja ühest kohtunikust koosnev koosseis.

Nõuded, mis on seotud kas siis kohtumenetluse või kohtuvälise menetluse raames osutatud õigusteenuste eest makstavate tasude või advokaatide, kohtutäiturite või kohtumenetluse käigus teenuseid osutanud mis tahes muude isikute kulude hüvitamisega, vaatab läbi kohus, kes menetles juhtumit, millele võlausaldaja nõudes osutatakse.

Advokaadid võivad taotleda maksekäsku oma klientide suhtes selle piirkonna kohtult, mille advokatuuri (*consiglio dell'ordine*) liikmed nad on. Samamoodi võivad notarid esitada nõude selle piirkonna kohtule, mille notarite koja (*consiglio notarile*) liikmed nad on (vt ka teabeleht „Kohtualluvus”).

### 1.3 Vorminõuded

Maksenõue peab sisaldama tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 638 sätestatud teavet (vt allpool osutatud lisa) ning avaldus tuleb esitada kohtusekretärile koos vajalike lisadega.

#### 1.3.1 Kas tüüpvormi kasutamine on kohustuslik? (Kui on, siis kust selle vormi saab?)

Ei, spetsiaalne vorm puudub.

#### 1.3.2 Kas advokaadi kaasamine on kohustuslik?

Üldjuhul jah, kuid teatavate juhtumite korral võivad hagejad esindada end kohtus ise. Üks selline juhtum on seotud olukorraga, kus nõuet menetleb rahukohus ja nõue ei hõlma suuremat summat kui 1100 eurot. Teine selline olukord tekib siis, kui hageja on kvalifitseeritud tegutsema juhtumit menetlevas kohtus advokaadina.

#### 1.3.3 Kui üksikasjalikult tuleb nõuet põhjendada?

Avalduses tuleb esitada nõude suurus ja nõude põhjendused. Nõude põhjendused ei pea olema üksikasjalikud ning need võib esitada asjakohaste faktide ja dokumentide kokkuvõtliku kirjeldusena.

#### 1.3.4 Kas vaidlusaluse nõude kohta tuleb esitada kirjalikke tõendeid? Kui jah, siis millised dokumendid on tõendina vastuvõetavad?

Jah. Nõudega seotud kirjalikud tõendid hõlmavad eelkõige kirjalikku kättesaamiskinnitust ja ühepoolset lubadust. Kui nõue on seotud kaupade tarnimise või teenuste osutamisega ning kui kaupu tarnis või teenuseid osutas üks ettevõtja teisele ettevõtjale või isikule, kes ei tegele kutse- või äritegevusega, võivad nõudega seotud kirjalikud tõendid hõlmata ka kinnitatud väljavõtteid võlausaldaja äriühingu raamatupidamisdokumentidest, tingimusel et raamatupidamine toimub seaduses sätestatud viisil. Nõude kirjalikuks tõendamiseks sobivad ka äriühingu esitatud arved, tingimusel et neile on lisatud hageja arvete registri kinnitatud koopia.

Tõendeid käsitlevaid erieeskirju kohaldatakse advokaatide, notarite ja muude kutsealade esindajate esitatud tasu- ja hüvitisnõuete suhtes ning riigi ja riigiasutuste nõuete suhtes.

#### 1.4 Taotluse rahuldamata jätmine

Kui kohus leiab, et nõue ei ole piisavalt põhjendatud, teavitab ta sellest kohtusekretäri kaudu hagejat, paludes hagejal esitada täiendavaid tõendeid. Kui hageja ei vasta või võtab avalduse tagasi või kui avaldust ei ole võimalik vastu võtta, jätab kohus avalduse rahuldamata, tehes põhjendatud kohtumääruse.

Sel juhul võib nõude uuesti esitada erimenetluse või tavapärase menetluse raames.

#### 1.5 Edasikaebamine

Kui avaldus jäetakse rahuldamata, siis võib sellise otsuse peale esitada korralise apellatsiooni või kassatsioonkaebuse.

#### 1.6 Vastuväide

Kui kohus võtab avalduse vastu, väljastab ta maksekäsu, mis tuleb kostjale kätte toimetada 60 päeva jooksul alates kohtumääruse tegemise päevast, kui see maksekäsk toimetatakse kätte Itaalias, või 90 päeva jooksul, kui see toimetatakse kätte väljaspool Itaaliat.

Maksekäsu saamise korral on võlgnikul aega 40 päeva nõude vaidlustamiseks.

Kui selleks on piisav alus, võib nõudega seotud vastuväidete esitamise tähtaega lühendada 10 päevale või pikendada 60 päevale. Kui kostja elab mõnes muus ELi riigis, on tähtaeg 50 päeva ja seda võidakse lühendada 20 päevale. Kui kostja elab ELi mittekuulvas riigis, on tähtaeg 60 päeva ja seda võidakse lühendada 30 päevale või pikendada 120 päevale.

Kostjad võivad nõude vaidlustada isegi pärast tähtaja möödumist, kui nad suudavad tõendada, et neid ei teavitatud õigeaegselt, sest maksekäsku ei toimetatud kätte nõuetekohaselt või esines ettenägematuid asjaolusid või vääramatuid jõud. Nõuet ei saa vaidlustada pärast seda, kui esimese täitemeetme võtmisest on möödunud kümme päeva.

Vastuväide (*opposizione*) maksekorralduse vaidlustamiseks esitatakse maksekorralduse väljastanud kohtule kohtukutsena (*citazione*), mis tuleb toimetada hagejale avalduses märgitud aadressil. Maksekäsu vaidlustamiseks esitatud kohtukutse peab sisaldama tavaliselt kohtukutsetes sisalduvat teavet. Eelkõige peab vaidlustaja esitama nõude peale vastuväite esitamise põhjendused.

#### 1.7 Vastuväite esitamise tagajärjed

Seda laadi vastuväite esitamise tulemusel algatatakse tavapärase kohtumenetlus, mille käigus kohus uurib maksenõude kehtivust.

#### 1.8 Vastuväite esitamata jätmise tagajärjed

Kui ettenähtud aja jooksul vastuväiteid ei esitata või kui kostja ei ilmu kohtusse, tunnistab maksekäsu väljastanud kohus selle käsu hageja avalduse alusel täitmisele pööratavaks.

##### 1.8.1 Mida tuleb teha, et saada täitmisele pööratav kohtulahend?

On neli võimalikku stsenaariumi.

Esimene neist hõlmab olukorda, kus nõudele vastuväidete esitamise tähtaeg ei ole veel möödunud. Taotleja võib paluda kohtul tunnistada maksekäsk esialgselt viivitamata täitmisele pööratavaks. Seda taotlust on võimalik rahuldada ainult juhul, kui on täidetud tsiviilkohtumenetluse seadustikus esialgse täitmisele pööramise eritingimused. Näiteks juhul, kui nõue põhineb käskveksliil või tšekil või kui täitmisele pööramisega viivitamine tekitaks võlausaldajale tõsist kahju. Kohus võib sellises varajases etapis täitmisele pööramise tingimusena nõuda, et võlausaldaja annaks tagatise võlgniku kasuks.

Teine stsenaarium on seotud olukorraga, kus võlgnik, kellele maksekäsk on kätte toimetatud, ei esita vastuväiteid ettenähtud aja jooksul. Sel juhul võib võlausaldaja taotleda maksekäsu täitmisele pööramist.

Kolmas stsenaarium on seotud olukorraga, kus võlgnik on esitanud vastuväited ja juhtumi menetlemine on veel pooleli. Sel juhul võib võlausaldaja taotleda maksekäsu esialgselt täitmisele pööramist. Selle taotluse saab rahuldada vaid juhul, kui on täidetud tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimused (näiteks kui vastuväiteid ei ole tõendatud mis tahes kirjalike tõendite abil). Kohus võib samuti ette näha, et esialgselt täitmisele pööramist kohaldatakse ainult maksekäsu mingi osa suhtes, s.t selle summa ulatuses, mida võlgnik ei ole vaidlustanud. Kohus võib samuti ette näha, et maksekäsk kuulub esialgselt täitmisele, kui võlausaldaja annab tagatise, mis katab võimaliku hüvitise summa koos kulude ja kahjuhüvitise summaga.

Neljas stsenaarium on seotud olukorraga, kus vastuväiteid ei võeta arvesse: selle tulemusel muutub maksekäsk täitmisele pööratavaks, kui see ei olnud juba täitmisele pööratud.

Maksekäsk, mis on tunnistanud täitmisele pööratavateks mis tahes eespool nimetatud stsenaariumi kohaselt, võimaldavad võlausaldajal seada võlgniku varale kohtuliku hüpoteegi.

#### **1.8.2 Kas kõnealune kohtulahend on lõplik või on kostjal veel võimalik lahend edasi kaevata?**

Maksekäsk, mis on muutunud täitmisele pööratavaks seetõttu, et võlgnik ei esitanud vastuväiteid, võidakse tühistada seaduses sätestatud erandjuhtudel (näiteks kui leitakse, et kohtuotsus tehti selliste tõendite alusel, mis osutusid hiljem valeks). Kui maksekäsk mõjutab kolmandate isikute õigusi, võivad ka need kolmandad isikud esitada vastuväited.

Kohtuotsuse peale, millega lõpetatakse vastuväidete menetlemine, võib esitada korralise apellatsiooni.

#### **Seonduvad lisad**

Maksekäsk: tsiviilkohtumenetluse seadustik – artiklid 633–656

Maksekäsk: tsiviilkohtumenetluse seadustik – kohtualluvus

---

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 02/05/2017